

1. Törtek

- 😊 **1** Írd fel sorban a törtek betűjelét számlálóiuk növekvő sorrendje szerint! A harmadik betűtől kezdve minden harmadikat összeolvasva értelmes szót kapsz.

$$x = \frac{4}{13};$$

$$s = \frac{5}{22};$$

$$y = \frac{15}{11};$$

$$d = \frac{21}{4};$$

$$p = \frac{8}{10};$$

$$f = \frac{3}{12};$$

$$g = \frac{11}{10};$$

$$h = \frac{23}{19};$$

$$i = \frac{12}{3};$$

$$j = \frac{14}{3};$$

$$k = \frac{16}{5};$$

$$l = \frac{20}{9};$$

$$m = \frac{18}{16};$$

$$n = \frac{17}{17};$$

$$r = \frac{22}{18};$$

$$e = \frac{19}{12}.$$

- 😊 **2** Írd fel sorban a törtek betűjelét nevezőiük csökkenő sorrendje szerint! Az első betűtől kezdve minden harmadikat összeolvasva értelmes szót kapsz.

$$z = \frac{17}{8};$$

$$e = \frac{16}{20};$$

$$x = \frac{5}{10};$$

$$y = \frac{23}{13};$$

$$e = \frac{17}{9};$$

$$f = \frac{20}{22};$$

$$g = \frac{20}{18};$$

$$s = \frac{13}{3};$$

$$h = \frac{13}{23};$$

$$l = \frac{3}{17};$$

$$k = \frac{17}{16};$$

$$j = \frac{16}{11};$$

$$m = \frac{19}{19};$$

$$n = \frac{11}{4};$$

$$o = \frac{20}{14};$$

$$p = \frac{16}{21}.$$

- 😊 **3** Rendezd nagyság szerint növekvő sorrendbe az alábbi törteket!

$$a = \frac{20}{2};$$

$$b = \frac{18}{5};$$

$$c = \frac{18}{19};$$

$$d = \frac{8}{4};$$

$$e = \frac{3}{21};$$

$$f = \frac{11}{17};$$

$$g = \frac{18}{12};$$

$$h = \frac{17}{3};$$

$$i = \frac{10}{8};$$

$$j = \frac{23}{12};$$

$$k = \frac{3}{19};$$

$$l = \frac{0}{8}.$$

☺ **4** Ábrázold számegyenesen a következő törteteket! Állítsd őket nagyság szerint növekvő sorrendbe!

$$a = \frac{2}{6}; \quad b = \frac{1}{15}; \quad c = \frac{3}{20}; \quad d = \frac{1}{2}; \quad e = \frac{5}{4}; \quad f = \frac{3}{4};$$

$$g = \frac{4}{2}; \quad h = \frac{5}{3}; \quad i = \frac{3}{15}; \quad j = \frac{2}{5}; \quad k = \frac{11}{20}; \quad l = \frac{4}{5}.$$

☺ **5** Keresz egyenlőket a törtek között!

$$a = \frac{14}{4}; \quad b = \frac{11}{10}; \quad c = \frac{22}{20}; \quad d = \frac{16}{4}; \quad e = \frac{19}{15}; \quad f = \frac{7}{2};$$

$$g = \frac{8}{2}; \quad h = \frac{28}{8}; \quad i = \frac{18}{24}; \quad j = \frac{9}{10}; \quad k = \frac{21}{21}; \quad l = \frac{10}{22};$$

$$m = \frac{17}{17}; \quad n = \frac{20}{44}; \quad o = \frac{3}{4}; \quad p = \frac{24}{6}.$$

☺ **6** Végezd el a kijelölt összeadásokat!

$$a) \frac{14}{14} + \frac{8}{22}; \quad b) \frac{6}{2} + \frac{4}{5}; \quad c) \frac{12}{30} + \frac{1}{10}; \quad d) \frac{13}{84} + \frac{1}{12};$$

$$e) \frac{9}{5} + \frac{13}{28}; \quad f) \frac{7}{3} + \frac{5}{21}; \quad g) \frac{8}{4} + \frac{12}{11}; \quad h) \frac{18}{12} + \frac{15}{21};$$

$$i) \frac{14}{5} + \frac{13}{22}; \quad j) \frac{17}{20} + \frac{3}{33}; \quad k) \frac{13}{1} + \frac{2}{6}; \quad l) \frac{15}{21} + \frac{10}{70}.$$

☺ **7** Végezd el a kijelölt összeadásokat!

$$a) \frac{15}{14} + \frac{17}{55}; \quad b) \frac{4}{5} + \frac{5}{21}; \quad c) \frac{12}{42} + \frac{3}{35}; \quad d) \frac{12}{28} + \frac{5}{140};$$

$$e) \frac{13}{12} + \frac{2}{11}; \quad f) \frac{11}{1} + \frac{16}{165}; \quad g) \frac{8}{7} + \frac{5}{10}; \quad h) \frac{18}{42} + \frac{2}{140};$$

$$i) \frac{10}{21} + \frac{6}{15}; \quad j) \frac{13}{6} + \frac{10}{231}; \quad k) \frac{14}{5} + \frac{18}{70}; \quad l) \frac{13}{1} + \frac{12}{6}.$$

😊 **8** Végezd el a kijelölt kivonásokat!

$$\begin{array}{llll} a) \frac{14}{7} - \frac{11}{55}; & b) \frac{15}{22} - \frac{9}{84}; & c) \frac{13}{11} - \frac{1}{7}; & d) \frac{5}{11} - \frac{3}{11}; \\ e) \frac{16}{6} - \frac{6}{5}; & f) \frac{9}{10} - \frac{18}{21}; & g) \frac{6}{20} - \frac{1}{10}; & h) \frac{2}{11} - \frac{1}{12}; \\ i) \frac{4}{28} - \frac{6}{44}; & j) \frac{12}{6} - \frac{1}{20}; & k) \frac{12}{12} - \frac{6}{11}; & l) \frac{8}{60} - \frac{5}{44}. \end{array}$$

😊 **9** Végezd el a kijelölt kivonásokat!

$$\begin{array}{llll} a) \frac{14}{7} - \frac{7}{33}; & b) \frac{13}{4} - \frac{1}{55}; & c) \frac{9}{154} - \frac{10}{210}; & d) \frac{13}{110} - \frac{17}{210}; \\ e) \frac{17}{6} - \frac{6}{220}; & f) \frac{15}{1} - \frac{2}{55}; & g) \frac{12}{110} - \frac{2}{44}; & h) \frac{17}{3} - \frac{10}{12}; \\ i) \frac{1}{5} - \frac{9}{231}; & j) \frac{1}{11} - \frac{13}{231}; & k) \frac{8}{10} - \frac{11}{20}; & l) \frac{12}{4} - \frac{17}{84}. \end{array}$$

😊 **10** Végezd el a következő szorzásokat!

$$\begin{array}{llll} a) \frac{9}{210} \cdot 12; & b) \frac{14}{220} \cdot 9; & c) \frac{10}{77} \cdot 14; & d) \frac{17}{4} \cdot 13; \\ e) \frac{1}{44} \cdot 9; & f) \frac{2}{60} \cdot 18; & g) \frac{3}{30} \cdot 12; & h) \frac{14}{210} \cdot 4; \\ i) \frac{12}{110} \cdot 5; & j) \frac{1}{10} \cdot 13; & k) \frac{15}{42} \cdot 18; & l) \frac{5}{42} \cdot 5. \end{array}$$

😊 **11** Végezd el a következő szorzásokat!

$$\begin{array}{llll} a) \frac{6}{60} \cdot 16; & b) \frac{4}{20} \cdot 12; & c) \frac{17}{35} \cdot 8; & d) \frac{15}{60} \cdot 12; \\ e) \frac{3}{33} \cdot 2; & f) \frac{2}{84} \cdot 18; & g) \frac{3}{154} \cdot 13; & h) \frac{15}{20} \cdot 7; \\ i) \frac{5}{231} \cdot 4; & j) \frac{1}{15} \cdot 7; & k) \frac{1}{77} \cdot 18; & l) \frac{12}{1} \cdot 2. \end{array}$$

😊 **12** Végezd el a következő szorzásokat! Figyelj, a törtek vegyes tört-alakban szerepelnek!

$$\begin{array}{llll} a) 3\frac{8}{22} \cdot 6; & b) 4\frac{10}{3} \cdot 6; & c) 2\frac{6}{165} \cdot 12; & d) 4\frac{3}{30} \cdot 15; \end{array}$$

$$\begin{array}{llll}
 e) 1\frac{9}{110} \cdot 18; & f) 2\frac{13}{42} \cdot 9; & g) 5\frac{9}{42} \cdot 16; & h) 4\frac{11}{15} \cdot 6; \\
 i) 2\frac{13}{15} \cdot 11; & j) 4\frac{17}{35} \cdot 7; & k) 3\frac{3}{20} \cdot 6; & l) 4\frac{3}{14} \cdot 16.
 \end{array}$$

😊 **13** Végezd el a következő osztásokat!

$$\begin{array}{llll}
 a) \frac{4}{110} : 8; & b) \frac{11}{231} : 12; & c) \frac{11}{154} : 5; & d) \frac{9}{12} : 18; \\
 e) \frac{17}{110} : 15; & f) \frac{17}{42} : 3; & g) \frac{4}{4} : 6; & h) \frac{4}{220} : 17; \\
 i) \frac{15}{70} : 9; & j) \frac{14}{44} : 1; & k) \frac{18}{60} : 2; & l) \frac{15}{132} : 15.
 \end{array}$$

😬 **14** Végezd el a következő osztásokat! Figyelj, a törtek vegyes tört-alakban szerepelnek!

$$\begin{array}{llll}
 a) 2\frac{4}{140} : 2; & b) 3\frac{1}{3} : 3; & c) 3\frac{5}{84} : 4; & d) 4\frac{15}{165} : 12; \\
 e) 4\frac{1}{42} : 9; & f) 5\frac{11}{15} : 7; & g) 3\frac{7}{210} : 12; & h) 4\frac{13}{165} : 1; \\
 i) 1\frac{17}{21} : 4; & j) 2\frac{15}{7} : 14; & k) 2\frac{5}{231} : 15; & l) 2\frac{14}{105} : 2.
 \end{array}$$

Szorás törttel

😊 **15** Végezd el a következő szorzásokat!

$$\begin{array}{llll}
 a) \frac{2}{55} \cdot \frac{5}{154}; & b) \frac{12}{3} \cdot \frac{8}{84}; & c) \frac{5}{60} \cdot \frac{15}{28}; & d) \frac{3}{7} \cdot \frac{17}{44}; \\
 e) \frac{18}{84} \cdot \frac{4}{4}; & f) \frac{14}{35} \cdot \frac{11}{6}; & g) \frac{11}{165} \cdot \frac{13}{66}; & h) \frac{14}{60} \cdot \frac{9}{7}; \\
 i) \frac{6}{11} \cdot \frac{17}{110}; & j) \frac{10}{154} \cdot \frac{7}{2}; & k) \frac{18}{20} \cdot \frac{5}{28}; & l) \frac{13}{11} \cdot \frac{9}{7}.
 \end{array}$$

😊 **16** Végezd el a szorzásokat!

$$\begin{array}{lll}
 a) \frac{15}{154} \cdot \frac{2}{66} \cdot \frac{4}{70}; & b) \frac{7}{35} \cdot \frac{13}{70} \cdot \frac{12}{231}; & c) \frac{12}{132} \cdot \frac{3}{70} \cdot \frac{13}{35}; \\
 d) \frac{9}{110} \cdot \frac{10}{2} \cdot \frac{7}{140}; & e) \frac{5}{28} \cdot \frac{16}{66} \cdot \frac{13}{110}; & f) \frac{15}{12} \cdot \frac{2}{132} \cdot \frac{4}{11};
 \end{array}$$

g) $\frac{6}{84} \cdot \frac{17}{210} \cdot \frac{3}{35}$;

h) $\frac{1}{10} \cdot \frac{4}{77} \cdot \frac{1}{30}$;

i) $\frac{2}{33} \cdot \frac{13}{105} \cdot \frac{4}{210}$;

j) $\frac{8}{60} \cdot \frac{2}{60} \cdot \frac{17}{15}$;

k) $\frac{7}{132} \cdot \frac{12}{140} \cdot \frac{1}{165}$;

l) $\frac{6}{2} \cdot \frac{5}{84} \cdot \frac{13}{66}$.

 17 Pótold a hiányzó számokat!

a) $\frac{\square}{22} \cdot \frac{4}{22} = \frac{1}{121}$;

b) $\frac{16}{7} \cdot \frac{\square}{11} = \frac{16}{11}$;

c) $\frac{10}{4} \cdot \frac{7}{2} = \frac{35}{\square}$;

d) $\frac{7}{3} \cdot \frac{15}{6} = \frac{\square}{6}$;

e) $\frac{18}{\square} \cdot \frac{14}{35} = \frac{6}{55}$;

f) $\frac{\square}{10} \cdot \frac{4}{2} = \frac{3}{1}$;

g) $\frac{7}{28} \cdot \frac{13}{\square} = \frac{13}{220}$;

h) $\frac{4}{\square} \cdot \frac{3}{15} = \frac{1}{75}$;

i) $\frac{7}{60} \cdot \frac{16}{22} = \frac{14}{\square}$;

j) $\frac{3}{\square} \cdot \frac{8}{11} = \frac{24}{605}$;

k) $\frac{12}{\square} \cdot \frac{3}{10} = \frac{9}{35}$;

l) $\frac{16}{15} \cdot \frac{13}{6} = \frac{\square}{45}$.

A reciprok

 18 Pótold a hiányzó számokat!

a) $\frac{6}{17} \cdot \frac{17}{\square} = 1$;

b) $\frac{14}{16} \cdot \frac{8}{\square} = 1$;

c) $\frac{19}{4} \cdot \frac{8}{\square} = 1$;

d) $\frac{4}{12} \cdot \frac{\square}{12} = 1$;

e) $\frac{21}{2} \cdot \frac{\square}{63} = 1$;

f) $\frac{14}{9} \cdot \frac{\square}{\square} = 1$;

g) $\frac{6}{5} \cdot \frac{\square}{\square} = 1$;

h) $\frac{10}{8} \cdot \frac{\square}{\square} = 1$;

i) $\frac{11}{10} \cdot \frac{\square}{\square} = 1$;

j) $\frac{8}{23} \cdot \frac{\square}{\square} = 1$;

k) $\frac{4}{3} \cdot \frac{\square}{\square} = 1$;

l) $\frac{7}{12} \cdot \frac{\square}{\square} = 1$.

 19 Keresd meg a reciprokpárokat!

$$\frac{22}{9}; \quad \frac{6}{12}; \quad \frac{14}{70}; \quad \frac{6}{5}; \quad \frac{1}{66}; \quad \frac{44}{5}; \quad \frac{5}{44}; \quad \frac{5}{4}; \quad \frac{4}{30}; \quad \frac{8}{60}; \quad \frac{15}{1}; \quad \frac{5}{1}$$

$$\frac{15}{2}; \quad \frac{17}{44}; \quad \frac{4}{84}; \quad \frac{12}{15}; \quad \frac{2}{30}; \quad \frac{2}{1}; \quad \frac{66}{1}; \quad \frac{5}{6}; \quad \frac{15}{2}; \quad \frac{21}{1}; \quad \frac{9}{22}; \quad \frac{44}{17}$$

 20 Két szám szorzata 1. Ha az egyiket megszorozom $\frac{2}{5}$ -del, mennyivel kell szorozni a másikat, hogy továbbra is 1 legyen a szorzatuk?

 21 Két szám szorzata 1. Az egyiknek a nevezője 2-szerese a másikénak. Melyik lehet ez a két szám? Keress több megoldást!

Osztás törttel

 22 Végezd el az osztásokat!

a) $\frac{5}{210} : \frac{15}{20}$;   b) $\frac{17}{66} : \frac{8}{60}$;   c) $\frac{14}{2} : \frac{14}{231}$;   d) $\frac{3}{110} : \frac{2}{22}$;

e) $\frac{2}{20} : \frac{16}{210}$;   f) $\frac{18}{231} : \frac{14}{21}$;   g) $\frac{14}{35} : \frac{4}{5}$;   h) $\frac{16}{10} : \frac{6}{6}$;

i) $\frac{18}{105} : \frac{8}{7}$;   j) $\frac{18}{10} : \frac{11}{6}$;   k) $\frac{9}{220} : \frac{5}{84}$;   l) $\frac{12}{5} : \frac{15}{110}$.

 23 Pótold a hiányzó számokat!

a) $\frac{6}{11} : \frac{7}{20} = \frac{\boxed{}}{77}$;   b) $\frac{12}{60} : \frac{6}{\boxed{}} = \frac{22}{5}$;   c) $\frac{8}{\boxed{}} : \frac{10}{154} = \frac{8}{5}$;

d) $\frac{3}{60} : \frac{14}{2} = \frac{1}{\boxed{}}$;   e) $\frac{10}{77} : \frac{13}{70} = \frac{\boxed{}}{143}$;   f) $\frac{8}{30} : \frac{\boxed{}}{15} = \frac{2}{5}$;

g) $\frac{4}{\boxed{}} : \frac{16}{70} = \frac{5}{22}$;   h) $\frac{17}{14} : \frac{1}{\boxed{}} = \frac{187}{1}$;   i) $\frac{8}{21} : \frac{9}{35} = \frac{40}{\boxed{}}$;

j) $\frac{18}{6} : \frac{\boxed{}}{42} = \frac{42}{1}$;   k) $\frac{7}{11} : \frac{1}{\boxed{}} = \frac{140}{1}$;   l) $\frac{16}{\boxed{}} : \frac{4}{55} = \frac{110}{21}$.

 24 a) Két tört hányadosa 1, szorzatuk $\frac{1}{4}$. Mi lehet ez a két tört?

b) Két tört hányadosa 2, szorzatuk $\frac{2}{9}$. Mi lehet ez a két tört?

c) Két tört hányadosa $\frac{1}{4}$, szorzatuk 1. Mi lehet ez a két tört?

Szöveges feladatok

 25 A pizzériában a hatszeletes pizza ára 7 euró. A pizzákat szeletenként is meg lehet vásárolni. Egy szelet ára $1\frac{1}{2}$ euró.

- Hogyan olcsóbb 12 szelet pizzát vásárolni: egyben vagy szeletben?
- Öt szelet pizzát szeretnénk venni. Hogyan érdemes, szeletenként vagy egészben?
- Két szelet pizzát szeretnénk venni. Hogyan érdemes, szeletenként vagy egészben?
- Hányad része a pizza árának a 6 szelet pizza ára?

 26 A Görbe Korcsmában a korcsmáros és a felesége is vizezi a bort. A korcsmáros 1 liter keveréket 8 dl borból és 2 dl vízből, a felesége 1 liter keveréket 9 dl borból és 1 dl vízből készít.

- Hányadrész a bor a korcsmáros által kevert italban?
- Hányadrész a víz a korcsmárosné által kevert italban?

 27 Víz hozzáadásával az 1 dl málnasűrítményből 1 l szörp, 3 dl bodzasűrítményből 8 dl bodzale készül. 1 liter szamócaszörpben 1 : 4 arányban van a sűrítmény és a víz.

- Melyik szörpben mennyi a sűrítmény és a víz előírt aránya?
- 1 liter szörpben mennyi a sűrítmény, illetve a víz mennyisége?
- Levente születésnapjára az anyukája 7 dl málna-, 7 dl szamóca és 6 dl bodzasűrítményt vásárol. Otthon mindet 1 : 4 arányban felvizezi. (Négyszer annyi vizet önt hozzá, mint a sűrítmény.) Melyik szörphöz mennyi vizet vagy sűrítményt kell adnia ahhoz, hogy a megfelelő keverési arányt kapja? Milyen arányú a második hígítás?

 28 Egy könyvben az ötödik oldalon kezdődik az oldalszámolás, a 228-adik oldalon ér véget. Az oldalak $\frac{1}{7}$ részén illusztráció miatt hiányzik az oldalszám. Hány páros számmal és hány páratlan számmal számozott oldala lehet a könyvnek?

 29 A táborban bográcsgulyás készül ebédre. Az étel 66 felnőttnek lenne elegendő. A felnőttek száma csak $\frac{1}{4}$ -e a gyerekek számának, a gyerekek viszont csak $\frac{2}{3}$ -szor annyit esznek, mint a felnőttek.

Hány gyerekek és felnőttnek jutott a levesből, ha mind elfogyott?

 30 Egyenárammal a víz a két gáznemű összetevőjére (hidrogén és oxigén) bontható. A keletkező hidrogén térfogata kétszerese az oxigénének, de 1 l hidrogén tömege $\frac{1}{16}$ része 1 l oxigén tömegének.

- 36 g vízből összesen 72 l gáz keletkezik. Mennyi ebből az oxigén, mennyi a hidrogén?
- Melyikből keletkezik nagyobb tömeg, hidrogénből vagy oxigénből?
- Hányszorosa a keletkező hidrogén tömege az oxigén tömegének?

 31 A meseerdő közepén eltéved a vándor, és találkozik egy anyókéval.
– Merre jutok ki az erdőből? – kérdi.

– Az erdő fáinak fele aranyból van, ezek jobbra vannak, a harmaduk ezüsből van, ezek vannak balra, a negyedrészüik rézből van, ezek mögöttünk vannak, a többi fa vasból van, tudod, ezekből készül a híres „vasból fakarika”.* Na, arra kell menned. – válaszolja az anyóka.

Mitévő legyen a vándor?

Műveletek tizedestörtekkel

Szorzás tizedestörttel

😊 **32** Végezd el a következő szorzásokat!

a) $4,9 \cdot 2,7$;	b) $0,2 \cdot 9,2$;	c) $4,3 \cdot 2,4$;	d) $0,2 \cdot 4,5$;
e) $5,3 \cdot 1,6$;	f) $8,3 \cdot 5,1$;	g) $0,9 \cdot 4,3$;	h) $3,4 \cdot 2,6$;
i) $2,4 \cdot 0,3$;	j) $6,9 \cdot 1$;	k) $3,5 \cdot 1,4$;	l) $3,5 \cdot 4,3$.

😊 **33** Végezd el a következő szorzásokat!

a) $0,5 \cdot 0,2$;	b) $6,2 \cdot 7,91$;	c) $8,7 \cdot 8,22$;	d) $5,7 \cdot 9,67$;
e) $5,2 \cdot 6,4$;	f) $3,1 \cdot 7,52$;	g) $4,2 \cdot 3,65$;	h) $8,5 \cdot 9,19$;
i) $8,2 \cdot 7,5$;	j) $4,5 \cdot 4,91$;	k) $2,1 \cdot 4,48$;	l) $7,1 \cdot 5,3$.

😊 **34** Végezd el a következő szorzásokat!

a) $1,7758 \cdot 66,7232$;	b) $89,5044 \cdot 0,3951$;	c) $8,4605 \cdot 68,3792$;
d) $6,6813 \cdot 5,0002$;	e) $24,9773 \cdot 6,3524$;	f) $8,0855 \cdot 2,4918$;
g) $21,93 \cdot 52,9886$;	h) $59,2176 \cdot 9,5935$;	i) $10,0829 \cdot 82,9145$;
j) $0,605 \cdot 0,0602$;	k) $25,6177 \cdot 94,7573$;	l) $52,067 \cdot 96,7814$.

* Az eredeti szólásban: fából vaskarika. Jelentése: képtelenség.

Osztás tizedestörttel

😊 **35** Végezd el az osztásokat!

- a) $68,64 : 8,8$;   b) $7,5 : 1$;   c) $22,96 : 2,8$;   d) $1,14 : 0,6$;
e) $22,94 : 6,2$;   f) $19 : 3,8$;   g) $66,43 : 7,3$;   h) $3,75 : 1,5$;
i) $0,74 : 0,1$;   j) $19,88 : 7,1$;   k) $4,84 : 1,1$;   l) $29,2 : 4$.

😊 **36** Végezd el az osztásokat!

- a) $41,206 : 93,65$;   b) $743,9442 : 8,51$;   c) $786,7015 : 47,65$;
d) $3653,049 : 710,71$;   e) $5688,354 : 701,4$;   f) $1655,184 : 60,83$;
g) $478,1768 : 61,94$;   h) $91,5318 : 21,69$;   i) $2743,484 : 69,21$;
j) $775,2255 : 912,03$;   k) $146,96 : 33,4$;   l) $91,187 : 27,22$.

😊 **37** Végezd el a következő osztásokat! Mit veszel észre?

- a) $1 : 2$;   b) $1 : 3$;   c) $1 : 4$;   d) $1 : 5$;
e) $1 : 6$;   f) $1 : 7$;   g) $1 : 8$;   h) $1 : 9$;
i) $1 : 10$;   j) $1 : 11$;   k) $1 : 12$;   l) $1 : 20$.

😊 **38** 1983-ban a fizetésem 3400 Ft volt, egy kilogramm kenyér ára 3 Ft 60 f (3 forint 60 fillér, 3,60 Ft) volt. Ha 2000-ben 94 000 Ft volt a fizetésem, egy kg kenyér ára pedig 152 Ft, akkor:

- a) Hányszorosára nőtt a fizetésem 1983-tól 2000-ig?
b) Hányszorosára nőtt a kenyér ára 1983-tól 2000-ig?
c) Hány kg kenyeret tudtam venni 1983-ban a fizetésemből, és hány kg-ot 2000-ben?
d) Hányszor annyi kg kenyeret vehettem 2000-ben, mint amennyit 1983-ban vehettem?

(Akkoriban használatban volt a 10, a 20 és az 50 filléres. Azt megelőzően volt 2 és 5 filléres is. Nézz utána, milyenek voltak ezek, mikor kerültek forgalomba, és mikor vonták ki őket. Ma már nem használunk fillért, de elszámolásokban még most is számolnak a forint tized alakjával, azaz közvetve a fillérrel. Az 1 és a 2 forintos érméket is kivonták a forgalomból.)

Szöveges feladatok

- ☺ **39** Egy felnőtt testtömegének körülbelül $\frac{2}{3}$ része víz. Arnold Schwarzenegger (Kalifornia egykori kormányzója, azt megelőzően színész, még korábban testépítő) tömege 115,5 kg. A versenysúlya 104,5 kg volt.

Hány kg víz van a testében, és hány kg víz volt versenyző korában?

- ☺ **40** A ház vakolásához 200 kg száraz nemesvakolatot kell kevernünk (ehhez már csak vizet kell önteni).

Egy szakkönyv szerint a nemesvakolat keverési aránya: 75 kg homok, 25 kg mészhidrát, 10 kg cement, 2 kg festék, 0,2 kg csillám.

- Hány kilogramm keverék készül a leírás alapján?
- Hányszorosa ez a számunkra szükséges mennyiségnek?
- Hányszoros mennyiséget kell felhasználnunk a 200 kg-hoz?
- Írd fel, hogy melyik alapanyagból mennyit kell bekevernünk ennyi vakolat-hoz!

41 Olvasmány (Forrás: internet, www.cikiacigi.hu nyomán)

Mit tartalmaz a füst?

Egyetlen cigaretta elégeése során kb. két liter füst keletkezik, s ugyanekkor mintegy 0,25–0,3 l tömény füstöt szív be a szervezetébe a dohányos.

A dohányfüstben rengeteg, a szervezetre káros anyag található, például nikotin, kátrány, szén-monoxid.

Egy cigarettában általában 1 gramm dohány van. Ez a mennyiség egyes cigaretták esetében 0,01 gramm nikotint tartalmaz. A nikotintartalomnak erős dohányosok esetén 0,8–0,9 része, egyébként (például a környezetükben levő emberek esetén) legalább 0,1 része szívódik fel a szervezetbe. Egy rendszeres dohányos egy óra alatt 0,02 g nikotint visel el, míg a nemdohányosra már néhány ezred gramm is mérgező hatással lehet.

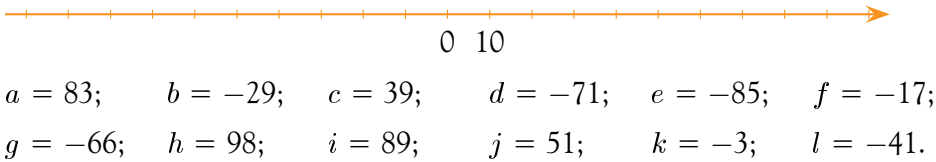
Mit kell tudni a másik összetevőről, a kátrányanyagokról? (Kátrányt használnak például a tetők szigetelésére: bűdös, fekete, ragacsos anyag.) Egy átlagos dohányos tüdejébe tíz év alatt 1 kg kátrány jut be. A tüdőszűrően a beteg tüdő képe szinte fekete, ellentétben az egészségesekével, ahol a kép átlátható, rajzos. De mi is a kátrány? Méreg. Számos betegség forrása.

A harmadik összetevő: a szén-monoxid. A cigarettát szívó ember vérének jelentős része nem oxigént, hanem szén-monoxidot juttat el a szervekhez. A szén-monoxid befolyásolja a szív működést, és a vér összetételében a dohányzás hatására bekövetkező egyéb változásokkal együtt elősegíti zsírszerű anyagok lerakódását az érfalakban. Ez a folyamat a verőerek elzáródásához vezethet, és szívkárosodást vagy más jelentős keringési zavart okoz.

- a) Hányad része a nikotin a dohánynak?
- b) Egy doboznyi (20 szál) cigarettában hány gramm nikotin van?
- c) Hány gramm nikotin jut az erős dohányosok szervezetébe 1 doboz, azaz 20 szál cigarettából?
- d) Ha valaki a nappal 16 órájában 20 szál cigarettát szív el, akkor óránként átlagban hány gramm nikotin jut a szervezetébe?
- e) Ha egy nemdohányzó egy erős dohányos mellett él, naponta hány gramm nikotin jut az ő szervezetébe?
- f) Hány gramm kátrány van egy szál cigarettában, ha egy erős dohányos napi 20 szál cigarettát szív el, és egy év alatt 1 kg kátrány rakódik le a tüdejében?

2. Az egész számok

☺ **42** Keresd meg az adott számok körülbelüli helyét a számegyenesen!

☺ **43** Írd fel a számok ellentettjét!

$a = 8;$ $b = 40;$ $c = 42;$ $d = 29;$ $e = 30;$ $f = -66;$
 $g = -64;$ $h = 74;$ $i = -33;$ $j = -41;$ $k = 9;$ $l = 64.$

☺ **44** Írd fel a számok abszolútértékét!

$a = 22;$ $b = -35;$ $c = -77;$ $d = -26;$ $e = -16;$ $f = 53;$
 $g = -12;$ $h = 38;$ $i = 62;$ $j = 54;$ $k = -73;$ $l = 52.$

☺ **45** Állítsd nagyság szerint növekvő sorrendbe a számokat!

$a = -17;$ $b = 54;$ $c = 88;$ $d = -73;$ $e = -74;$ $f = -23;$
 $g = -80;$ $h = 91;$ $i = -84;$ $j = 8;$ $k = 72;$ $l = -54.$

☺ **46** Döntsd el, hogy mely állítások igazak! Próbáld ki számpéldákon!

- Egy negatív szám ellentettje pozitív.
- Két szám közül a nagyobbiknak az ellentettje nagyobb a kisebbik ellentettjénél.
- A 0 ellentettje negatív.
- Egy számhoz az ellentettjét adva 0-t kapunk.
- Két szám közül a kisebbiknek az ellentettje nagyobb a nagyobbik ellentettjénél.

Műveletek az egész számok körében

☺ **47** Írd át a következő kivonásokat összeadásokká, majd végezd el az összeadást!

a) $99 - (-11);$ b) $63 - (-92);$ c) $6 - (-65);$ d) $12 - (-31);$
e) $69 - (-61);$ f) $82 - (-72);$ g) $8 - (-87);$ h) $8 - (-7);$
i) $6 - (-16);$ j) $84 - (-18);$ k) $70 - (-54);$ l) $90 - (-57).$

 48 Írd át a következő összeadásokat kivonásokká, majd végezd el a műveleteket!

- a) $99 + (-44)$;   b) $75 + (-50)$;   c) $99 + (-69)$;   d) $86 + (-21)$;
e) $96 + (-58)$;   f) $70 + (-40)$;   g) $47 + (-44)$;   h) $86 + (-8)$;
i) $61 + (-20)$;   j) $50 + (-14)$;   k) $73 + (-50)$;   l) $47 + (-12)$.

 49 Írd át a következő összeadásokat kivonásokká, majd végezd el a műveleteket!

- a) $62 + (-4)$;   b) $42 + (-87)$;   c) $30 + (-64)$;   d) $95 + (-40)$;
e) $62 + (-23)$;   f) $57 + (-75)$;   g) $56 + (-23)$;   h) $6 + (-56)$;
i) $5 + (-75)$;   j) $11 + (-20)$;   k) $95 + (-67)$;   l) $35 + (-74)$.

 50 Fejezd be a bűvös négyzetek kitöltését!

a)

		8
11	-2	-15

b)

	3	
	-5	
0	-13	

c)

6		
	-1	11
		-8

d)

7		6
	3	
0		

e)

	-7	8
	1	
-6		

f)

	6	
-8	0	
	-6	

 51 Végezd el a következő műveleteket úgy, ahogyan neked a legegyszerűbb!

- a) $(-86) + (-26)$;   b) $(-53) + 47$;   c) $25 + 44$;
d) $(-31) + (-63)$;   e) $(-57) + (-13)$;   f) $(-92) + 72$;
g) $(-61) + 43$;   h) $51 + (-54)$;   i) $48 + (-28)$;
j) $(-57) + (-100)$;   k) $(-40) + (-27)$;   l) $(-14) + (77)$.

 52 Végezd el a következő kivonásokat a számodra legegyszerűbb módon!

- a) $87 - 5$;   b) $(-6) - 85$;   c) $(-24) - (-5)$;
d) $(-93) - (-48)$;   e) $14 - 24$;   f) $37 - (-39)$;
g) $39 - 45$;   h) $(-63) - 18$;   i) $47 - (-70)$;
j) $9 - 78$;   k) $87 - (-9)$;   l) $(-78) - 98$.

 53 Végezd el a következő szorzásokat!

- a) $(-2) \cdot 84$;   b) $(41) \cdot (-47)$;   c) $(84) \cdot (-176)$;
d) $(-95) \cdot 18$;   e) $(34) \cdot (-179)$;   f) $(-84) \cdot 3$;
g) $(12) \cdot (-5)$;   h) $(78) \cdot (-59)$;   i) $(-61) \cdot 42$;
j) $(-71) \cdot 194$;   k) $(-50) \cdot 40$;   l) $(92) \cdot (-14)$.

 54 Végezd el a következő osztásokat!

- a) $(-4800) : 25$;   b) $(-3886) : 58$;   c) $(-8648) : 92$;
d) $(-8850) : 75$;   e) $(-216) : 12$;   f) $(-17\,014) : 94$;
g) $(-8526) : 58$;   h) $(-18\,144) : 96$;   i) $(-12\,920) : 85$;
j) $(-2250) : 90$;   k) $(-3922) : 74$;   l) $(-2688) : 16$.

Zárójel, műveleti sorrend

 55 Helyezz el zárójeleket a következő művelet sorokba úgy, hogy a megadott eredményeket kapd!

- a) $45 + 17 - 25 - 13 + 51 - 17 + 5 = 89$;
b) $18 + 25 - 216 - (-164) + 57 + (-51) = -343$;
c) $(-15) \cdot 3 + 15 - 18 \cdot 17 - 97 + (-79) = -176$;
d) $15 \cdot 3 + 5 - 12 \cdot 6 + 38 - 40 : 8 + 2 = -326$.

Az egész számok szorzása

 56 Végezd el fejben a következő szorzásokat!

- a) $(-9) \cdot (-3)$;   b) $(-6) \cdot 3$;   c) $(-9) \cdot (-9)$;
d) $(-3) \cdot (-6)$;   e) $(-7) \cdot 4$;   f) $(-7) \cdot 3$;
g) $(-2) \cdot 5$;   h) $(-9) \cdot 3$;   i) $3 \cdot 6$;
j) $(-4) \cdot 5$;   k) $(-7) \cdot 7$;   l) $(-3) \cdot 6$.

 57 Végezd el a következő szorzásokat!

- a) $(-47) \cdot 7$;   b) $(-2) \cdot (-46)$;   c) $(-67) \cdot (-30)$;
d) $(-69) \cdot 37$;   e) $(-47) \cdot 55$;   f) $(-44) \cdot 38$;
g) $(-49) \cdot (-13)$;   h) $20 \cdot (-4)$;   i) $(-57) \cdot 40$;
j) $(-4) \cdot (-18)$;   k) $(-28) \cdot 18$;   l) $(-14) \cdot 66$.

58 a) Két egész szám szorzata -1 . Mi lehetett a két egész szám?

b) Két egész szám szorzata -6 . Mi lehetett a két egész szám?

c) Három egész szám szorzata -1 . Mi lehetett a három egész szám?

d) Három egész szám szorzata 6 . Mi lehetett a három egész szám? Hány megoldást találtál?

Az egész számok osztása

59 Végezd el fejbbe a következő osztásokat!

a) $(-48) : (-8)$;   b) $(-6) : (-2)$;   c) $(-12) : (-2)$;

d) $(-32) : 8$;   e) $(-16) : (-8)$;   f) $8 : (-2)$;

g) $80 : (-8)$;   h) $(-56) : 8$;   i) $(-45) : 5$;

j) $(-80) : 8$;   k) $(-32) : 8$;   l) $(-25) : (-5)$.

60 Végezd el a következő osztásokat!

a) $(-682) : (-31)$;   b) $(-90) : (-10)$;   c) $210 : (-7)$;

d) $224 : (-28)$;   e) $(-420) : 30$;   f) $(-114) : (-38)$;

g) $(-546) : 21$;   h) $(-85) : (17)$;   i) $(-880) : (-20)$;

j) $(-195) : 13$;   k) $546 : (-26)$;   l) $(-468) : 39$.

61 Számítsd ki az alábbi műveletsorok eredményét!

a) $(34 - 27 - 21) : (-7) \cdot 15 + (-14) : 2$;

b) $(29 - 45) : (-4) + (-34) \cdot 38 - 43 \cdot 48$;

c) $(-16) \cdot (46 - 8) : 8 + (-27) - 31 \cdot (-35)$;

d) $31 \cdot (-47) + (-123) : 3 - (-14) - 27 \cdot 47$;

e) $26 + (-31) + (-21) : 3 + (-31) \cdot 35 : (-35)$;

f) $231 \cdot (-40) : 24 \cdot 0 - (-19) + (-48) \cdot 5$.

3. Mérések

A hosszúság, a tömeg és az idő mérése

62 A következő felsorolásból gyűjtsd ki a mérőszámokat, mértékegységeket, mennyiségeket és előtagokat:

12,3 centiméter;

fél óra;

$\frac{3}{4}$ deciméter;

122 kilogramm.